

Základní příklady z lineární algebry

1 Determinanty

A. Vypočtete následující determinanty. S výhodou použijte Laplaceovu větu.

$$1. \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 & -3 \\ 5 & -1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & -1 & 0 \\ 3 & -2 & 1 & 0 \end{vmatrix} \quad 2. \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 & -3 \\ 2 & 0 & -2 & 1 \\ 1 & -5 & -1 & -3 \\ -2 & 0 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

[-42; 15]

B. Řešte následující soustavy pomocí Cramerova pravidla $x_j = \frac{\det A_j}{\det A}$, kde $\det A_j$ je determinant, který se od determinantu matice soustavy liší tak, že je j -tý sloupec nahrazen sloupcem pravých stran. Pro výpočet příslušných determinantů použijte Sarrusovo pravidlo.

$$3. \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 2 \end{array} \right) \quad 4. \left(\begin{array}{ccc|c} 0 & 1 & 2 & 2 \\ -1 & 0 & 2 & 1 \\ 3 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

[K=[1,0]; K=[-1/5,6/5,2/5]]

C. Pomocí reciproké matice najděte matici inverzní.

Reciproká (adjungovaná) matice – **transponovaná** matice algebraických doplňků.

Algebraický doplněk k prvku a_{ij} – subdeterminant vzniklý vyškrtnutím řádku a sloupce, ve kterém se tento prvek nachází, tj. i -tého řádku a j -tého sloupce, **opatřený znaménkem** $(-1)^{i+j}$.

$$5. \begin{pmatrix} 0 & 2 & 2 \\ -1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \frac{1}{4} \begin{pmatrix} -2 & 0 & 4 \\ 3 & -2 & -2 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix} \quad 6. \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \\ 4 & 0 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 \\ 5 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 1 \end{pmatrix}$$

2 Soustavy lineárních rovnic

D. Řešte následující soustavy.

$$7. \begin{pmatrix} 2 & -1 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & -1 & 2 \\ 1 & -2 & 1 & -1 \\ -5 & 0 & -4 & 1 \end{pmatrix} \quad 8. \begin{pmatrix} 2 & -1 & 1 & 0 & | & 0 \\ 2 & -3 & -1 & 2 & | & 2 \\ 1 & -2 & 1 & -1 & | & 1 \\ -5 & 0 & -4 & 1 & | & 1 \end{pmatrix}$$

[K=[0,0,0,0]; K=[-4,-2,6,5]]

$$9. \begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 & 0 & | & 1 \\ 2 & -3 & -1 & 2 & | & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -1 & | & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & | & 0 \end{pmatrix} \quad 10. \begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 & 0 & | & 0 \\ 2 & -3 & -1 & 2 & | & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -1 & | & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & | & 1 \end{pmatrix}$$

[K=[0,-1,1,0]+[(-1,-2/3,2,1)]; K=∅]